

Mengend Nederland, waaronder de VVVF, publiceerde eind 2021 een manifest waarin de formuleerders zich richten tot de overheid en grondstofproducenten. “Er zijn genoeg plannen, maar zijn er ook genoeg duurzame grondstoffen? Dat vragen wij ons af als we kijken naar de plannen in de Europese Green Deal, de geopolitieke ontwikkelingen én het belang van grondstoffen voor de CO₂-voetafdruk van onze producten”, zegt Jaitske Feenstra, directeur VVVF.

‘HET AANBOD VAN DUURZAME GRONDSTOFFEN IS NOG KLEIN’

TEKST: REDACTIE VERF EN INKT MAGAZINE
FOTO'S: VVVF

De beperkte beschikbaarheid van duurzame grondstoffen bemoeilijkt het behalen van de doelstellingen van het duurzame stoffenbeleid, stellen de formuleerders. Die werken samen in Mengend Nederland; het samenwerkingsverband van de brancheorganisaties voor reinigings- en desinfectiemiddelen (NVZ), cosmetica (NCV), spuitbussen (NAV), lijmen en kitten (VLK), en verf en drukinkt (VVVF). Het spanningsveld tussen de beperkte beschikbaarheid van duurzame grondstoffen, de geopolitieke ontwikkelingen en de Europese verduurzamingsplannen waren voor Mengend Nederland reden om eind 2021 aan de bel te trekken. In het manifest roepen de formuleerders de Nederlandse overheid en de grondstofproducenten op tot de volgende acties:

1. Stimuleer duurzame productie van grondstoffen, in Nederland en Europa
2. Communiceer op basis van feiten over het nut en veilige gebruik van chemische stoffen
3. Benader verduurzaming van grondstoffen op een holistische manier

Duurzame productie in Europa

“Als ik kijk naar het eerste actiepunt, dan stappen politici nog wel eens gemakkelijk over het verdwijnen van industriële bedrijven heen. Dat is om twee redenen niet duurzaam: als we de toegang tot bepaalde grondstoffen willen behouden, dan moeten we de productie in Europa organiseren. Daarnaast leven we met zijn allen op één en dezelfde wereld, dus als bedrijven wél CO₂ uitstoten, dan moeten we dat niet verplaatsen maar aanpakken.” Politiek en overheid zouden volgens Jaitske Feenstra juist moeten stimuleren dat er bij de betrokken bedrijven een transitie plaatsvindt.

De afgelopen twee jaar kampten alle ledenbedrijven met grondstoffenschaarste. Of het nu lag aan sluiting van fabrieken, aan transport dat niet op gang kwam of aan andere redenen, het was lastig om aan grondstoffen te komen. De slag om grondstoffen wordt met de geopolitieke ontwikkelingen een steeds belangrijker onderwerp. Europa nam in 2019 een strategie aan van ‘strategic autonomy’. Dat betekent niet dat Europa autarkisch wil worden of protectionisme gaat invoeren. Het komt erop neer dat Europa allianties met gebieden of lan-

DEZE EMMERS ZIJN 100% GERECYCLED

Maak kennis met de emmers die het verschil gaan maken. Deze emmers zijn gemaakt van 100% gerecycled kunststofafval en zorgen per emmer voor maar liefst 90% minder uitstoot van CO₂. Ook het verschil maken? Lees meer over rdplastics.nl/duurzaam-dijkstra

**DIJKSTRA
PLASTICS**

MENGEND NEDERLAND ROEPT OVERHEID EN GRONDSTOFLEVERANCIERS OP TOT ACTIE

MENGEND NEDERLAND

den in de wereld zal aangaan waarmee we kunnen samenwerken voor de uitwisseling van grondstoffen en producten.

“Om de beschikking te houden over duurzame grondstoffen vindt Mengend Nederland het belangrijk dat de chemie ook investeert in de productiefaciliteiten in Europa. De overheid, zowel in Nederland als Europa, moet dat stimuleren en bewaken”, stelt Feenstra. Ze is dan ook positief over de belofte van het nieuwe kabinet de komende tien jaar 35 miljard euro uit te trekken voor klimaatmaatregelen, waaronder de verduurzaming van de industrie. Dat geld komt via een klimaat- en transitiefonds beschikbaar. Daarnaast wil het nieuwe kabinet met de grote industriële ondernemingen tot maatwerkafspraken komen.

Nut en veilig gebruik chemische stoffen

Het tweede punt van het manifest gaat over de communicatie over het nut en veilig gebruik van chemische stoffen. In de Chemicals Strategy for Sustainability (CSS) staat dat negen op de tien Europeanen zich zorgen maken om de impact van chemische stoffen op het milieu. Vierentachtig procent is bezorgd over de impact op de gezondheid. Voor Europa is dat een van de redenen om maatregelen te nemen.

“Wij zijn absoluut voorstander van verdere verduurzaming. Tegelijkertijd zorgen onze producten al voor de verlenging van de levensduur van talloze producten, zoals kozijnen en bruggen. Daarnaast gaan verfsystemen steeds langer mee, mits goed onderhouden. Ook dragen wij bij aan de reparatiebaarheid van producten. De verven en inktten zelf zijn steeds meer watergedragen en je ziet een toename van biobased grondstoffen in recepturen”, zegt Feenstra. “Het grootste deel van de CO₂-voetafdruk van onze producten komt echter van grondstoffen. Dat is voor ons dan ook een belangrijke schakel. Daarom kaarten wij het belang aan van een duurzame productie van stoffen in Europa.”

SLAG OM DE GRONDSTOFFEN

De stijging in leveringsproblemen van grondstoffen in de EU heeft potentieel grote gevolgen voor de Europese inwoners, stellen de samenwerkende partners in het manifest. Dit werd duidelijk tijdens de coronapandemie, waar problemen in de levering van kritische ingrediënten van desinfectiemiddelen tot een gevaarlijk tekort had kunnen leiden. Nederland en Europa dreigen afhankelijk te worden van externe handelspartners. Met de (geo) politieke ontwikkelingen tussen (industriële) grootmachten als China, de Verenigde Staten, Europa en Rusland is er een wereldwijde slag ontstaan om grondstoffen.

Alsof de situatie al niet ingewikkeld genoeg is, zet de EU met de Europese Green Deal zwaar in op verduurzaming van de economie. Europa wil haar burgers en het milieu beter beschermen tegen gevaarlijke stoffen en innovatie stimuleren voor een veiliger en duurzamer gebruik. Eind 2020 publiceerde de Europese Commissie haar duurzaamheidsstrategie voor chemische stoffen, de Chemicals Strategy for Sustainability (CSS). De Europese chemische industrie, bij monde van CEFIC, heeft de impact op de industrie laten onderzoeken: meer dan 25.000 stoffen zijn gescreend, waarvan 12.000 werden geïdentificeerd als stoffen die in de toekomst met strengere regels te maken kunnen krijgen. Bijvoorbeeld door wijzigingen in de Europese CLP-verordening, of door opname in de algemene risicobenadering (generic risk approach).

Uit de analyse van CEFIC blijkt dat die 12.000 stoffen met name impact hebben op de formuleerders, die veel van deze stoffen gebruiken voor hun eindproducten. Mengend Nederland zet de schouders onder deze ambitie, maar het maakt de slag om grondstoffen nog groter.

Your trusted distribution partner for innovative ingredients and specialty chemicals

Blanket coverage of **Asia Pacific** and **Western Europe**

Focus on **Life Science** and **Industrial Specialties**

Over **30,000** customers served

48 formulation labs

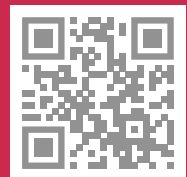
1,260 employees

90 regulatory experts

DKSH Performance Materials is a **leading pure specialties player**
Discover more at www.dksh.com/pm

Delivering growth – in Asia and beyond.

Feenstra vervolgt: “We vragen de overheid om op basis van wetenschappelijk gefundeerde feiten besluiten te nemen. De feiten zullen moeten uitwijzen dat stoffen veilig kunnen worden gebruikt. Mensen maken elke dag immers veilig gebruik van chemie: we wassen onze handen, doen dagcrème op of gel in het haar, gebruiken misschien medicijnen, stappen op de fiets of nemen de auto. Het zijn alledaagse producten.”

Kijk naar de hele keten

Het derde punt van het manifest is een oproep om de verduurzaming van grondstoffen op een holistische manier

te benaderen. Mengend Nederland vraagt de overheid en grondstofproducenten om te kijken naar de hele levensduur. ‘Door de beperkte benadering van duurzaamheid in het overheidsbeleid dreigen (grond)stoffen en producten van de markt te verdwijnen die dikwijls een vitale bijdrage leveren aan een duurzame maatschappij en waarvan de risico’s bij gebruik goed beheersbaar zijn’, schrijft Mengend Nederland in het manifest. “De bijdrage van de stof of het product moet worden gewogen over de hele levenscyclus, van productie tot de afvalfase, inclusief de bijdrage aan een duurzame maatschappij”, besluit Feenstra.

VERDUURZAMING STOFFENBELEID

De Chemicals Strategy for Sustainability en de impact ervan stond centraal op de (online) Bijeenkomst Verduurzaming Stoffenbeleid van 9 december 2021. Lonneke van Leeuwen en Emiel Rorije van het RIVM presenteerden verschillende onderzoeken die een MAF ondersteunen. MAF is de afkorting van Mixture Assessment Factor (een voorstel in de REACH-revisie), een maatregel ten behoeve van mogelijke combinatie-effecten van verschillende stoffen op mens en milieu. REACH is niet de enige relevante wetgeving: medicijnen en gewasbeschermingsmiddelen bijvoorbeeld leveren ook een bijdrage aan combinatie-effecten, maar die vallen onder andere wetgeving.

De industrie erkent dat de gecombineerde blootstelling moet worden aangepakt, maar vraagt is wat de beste manier is. Marten Kops, technisch directeur van de NVZ, stelde dat een generieke MAF niet gaat werken. “Het is maar een aantal stoffen dat primair verantwoordelijk is voor het risico, laten we ons daarop richten. Van sommige stoffen achten we de kans heel klein dat ze in het milieu terecht komen. Daar zou een kleine MAF nodig zijn of helemaal geen MAF,” zei Kops. Hij legde uit op welke criteria, wetenschappelijk onderbouwd, stoffen zouden kunnen worden geselecteerd voor een MAF.

“De doelen zijn helder, maar de route ernaartoe moet nu worden vastgesteld”, opende Hans Meijer (Ministerie van IenW) zijn presentatie tijdens de bijeenkomst. Bij de verduurzaming van de economie in Europa komt veel kijken, denk aan de import van producten van buiten de EU en de uitwerking van de Chemicals Strategy for Sustainability in de High Level Round Table. Ook in Nederland zijn er verschillende overleggroepen waar informatie wordt gedeeld. Het bedrijfsleven en anderen kunnen bovendien reageren op publieke consultaties die de overheid uitzet.

Meijer vindt die dialoog belangrijk, want wetvoorstellen kunnen te ingewikkeld zijn of wellicht onuitvoerbaar, of misschien worden stoffen onnodig ingeperkt. De industrie heeft daar zeker een rol, zei Meijer, maar de industrie moet dan wel transparant zijn, bijvoorbeeld over risico’s. “Als je niet eerlijk bent over de risico’s die er zijn, dan ben je ook niet geloofwaardig als er inderdaad weinig risico’s zijn.”

HANS MEIJER (Ministerie IenW):

‘Als je niet eerlijk bent over de risico’s die er zijn, dan ben je ook niet geloofwaardig als er inderdaad weinig risico’s zijn’

**MENGEND
NEDERLAND**